

Var står partierna i vapenfrågan?

Inför riksdagsvalet i september undrar många legala vapenägare, sportskyttar, jägare och samlare, var de olika partierna egentligen står i olika vapenfrågor. Vilket parti, om något, har levererat på sina löften? Vi tittar närmre på hur de har agerat och gör en analys av läget. Av Pia Clerté

Att försöka skaffa sig en uppfattning om hur de olika riksdagspartierna har agerat när det kommer till vapenfrågor de senaste åren är inte en helt lätt uppgift. Hur har partierna röstat i olika frågor och vilken politik säger man sig vilja föra på området?

Under den gångna mandatperioden har vapenfrågorna varit på tapeten under ett flertal tillfällen och framförallt har vissa av partierna i riksdagen varit aktiva med flera olika förslag som har syftat till att underlätta för civilt vapenägande. Dessvärre har detta sällan gett resultat i praktiken. Skälet är att regeringen inte har drivit igenom riksdagens beslut.

Idag finns det ett stort antal frågor som riksdagen tagit beslut om där regeringen fortfarande inte agerat. Det ligger hela 35 tillkännagivanden från riksdagen på regeringens bord, som regeringen antingen begravt i en utredning eller helt sonika struntat i.

Låt oss göra ett nedslag i några av dessa frågor för att titta på vad förslaget innebär och se hur partierna röstat för att därefter gå igenom vad som händer nu i frågan. Vi har i denna artikel valt att avgränsa undersökningen och enkätfrågorna till de partier som är representerade i riksdagen. Det ska dock understrykas att det finns andra partier utanför riksdagen, exempelvis MED, Alternativ för Sverige och Nyans, där vissa av dem tar upp frågor som omfattas av denna artikel.

De områden vi kommer att titta närmre på och analysera är följande:

- Tidsbegränsade vapencilenser
- Särskild farliga vapen och uppdelning av vapenlagen
- Polismyndighetens hantering av vapencilenser och tillstånd för skjutbanor
- EU:s blyförbud

Efter vår analys av hur partierna har röstat kommer en enkätundersökning där riksdagspartiernas rättspolitiska talespersoner svarar på vilka förändringar de vill se i vapenlagen samt vilket vallöfte de ger till legala vapenägare.

Avslutningsvis kommer en personlig kommentar om varje partis agerande under den senaste mandatperioden.

EU:s vapendirektiv

Det har varit många turer runt Vapendirektivets implementering i svensk vapenlag. År 2018 backade regeringen på sin första proposition om implementering. 2019 lade man istället fram en ny remiss

om reglering av vapenmagasin. Med remissvaren i åtanke skrev regeringen sedan om texten och lade fram en proposition om reglering av vapenmagasin som riksdagen röstade ned 2020. Den 27 oktober 2020 lade regeringen ännu en proposition om lagändringar i vapenlagen med anledning av vapendirektivet.

Under tiden har riksdagen i ett beslut den 3 juni 2019 förordat att Sverige inte skall gå längre än vad direktivet kräver.

I juni 2021 röstade riksdagen ned den andra propositionen om vapendirektivet där regeringen bland annat ville genomföra krav på märkning av ”historiskt värdefulla vapen” trots att det finns ett möjligt undantag från EU, regeringen vill även reglera ”vapenmäklare”, omklassa vissa halvautomatiska vapen till kategori A trots att direktivet reglerar användning inte innehav. Regeringen vill även kräva tillstånd för innehav av vissa magasin trots att EU endast kräver reglering av

användning av vissa magasin i kombination med vissa vapen. Regeringen vill också reglera införsel, transport och förvaring av magasin, samt att inte ge undantag till samlare och museer trots att EU medger detta.

Vad händer nu?

Regeringen har utsett en särskild utredare som skall lämna förslag till de författningsändringar som krävs i svensk rätt för att genomföra 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv på miniminivå.

Kommittédirektivet slår fast att utredaren skall utreda om vissa förändringar i vapenfrågor skall ske, inte hur de ska införas.

Detta kan sägas vara ett typexempel på ”som man frågar får man svar” och vid en bedömning kan utredningen vara ett sätt att begrava frågan till efter valrörelsen då ingenting händer förrän den 11 november 2022 för den del av utredningen som gäller vapendirektivet. Onekligen

HUR HAR PARTIERNAS RÖSTAT OM VAPENDIREKTIVET?

Parti	EU:s vapendirektiv (i EU Parlamentet)	Proposition om vapenmagasin	Proposition 2020/21:43 om implementering av vapendirektivet
Socialdemokraterna	JA	JA	JA
Miljöpartiet	JA	JA	JA
Vänsterpartiet	JA	JA	NEJ
Centerpartiet	NEJ	NEJ	NEJ
Liberalerna	NEJ	NEJ	NEJ
Kristdemokraterna	NEJ	NEJ	NEJ
Moderaterna	JA	NEJ	NEJ
Sverigedemokraterna	NEJ	NEJ	NEJ

ett intressant förfarande då regeringen hävdade i flera år att det är bråttom eftersom EU-kommissionen stämt Sverige inför EU-domstolen på grund av att direktivet ännu inte är implementerat.

Det ska noteras att svensk vapenlag redan uppfyller de flesta kraven i vapendirektivet och att en implementering på minsta nivå endast kräver följande:

- Ändra tidsramen för hur länge uppgifter skall sparas i vapenregistret från dagens 20 år till 30 år.
- Utnyttja ”målskytteundantaget” i direktivet för användning av ”stora” magasin (direktivet reglerar användandet av magasin inte innehavet).

Tidsbegränsade licenser

Vi har sedan år 2000 tidsbegränsade licenser på enhandsvapen för flerskott och helautomatiska vapen. I praktiken innebär det att licensen gäller i fem år, varefter innehavaren måste söka om denna. Det som ursprungligen var tänkt vara en enkel förnyelse av licenserna, har i praktiken blivit ett verktyg för Polismyndigheten att försöka begränsa det civila vapeninnehavet.

Nya krav tillkommer hela tiden och det är inte alls säkert att en person som ägt ett vapen fem eller tio år får förnyad licens trots aktivitet och vandel. Tidsbegränsade licenser är inte bara mycket resurskrävande för Polismyndigheten, utan också ett onödigt administrativt krångel då alla licensinnehavare redan kontrolleras varje dygn genom automatiska regis-

tersamkörningar. Riksdagen har beslutat i flera omgångar att tidsbegränsningen ska tas bort.

Regeringen har dock vägrat upprepa gånger med hänvisning till gängbrottsligheten (sic!). Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S) har dessutom ett flertal gånger i debatten hänvisat bland annat till terrordådet i Utøya och till Petter Mangs. I den senaste riksdagsdebatten drog statsrådet även paralleller med ökande brottslingen Clark Olofsson. I sammanhanget är det viktigt att inse att ingen av dessa våldsverkare hade stoppats av en tidsbegränsning på vapenlicenser eller annan svensk vapenlagstiftning.

Trots regeringens obstruerande hade de tidsbegränsade vapenlicenserna redan kunnat vara avskaffade då ett utskottsinitiativ till direktlagstiftning initierades av Sverigedemokraterna i justitieutskottet den 17 februari.

Initiativet fick stöd av Moderaterna och Kristdemokraterna. Dessvärre saknades majoritet i utskottet då vare sig Centerpartiet eller Liberalerna valde att stödja det. I Liberalernas fall var det väntat då de svängde i frågan redan 2019 och Johan Pehrson är emot slopandet av tidsbegränsade vapenlicenser.

Vad gäller Centerpartiet är det tämligen förvånande då de säger sig fortfarande stå bakom avskaffandet av tidsbegränsade vapenlicenser.

Vad händer nu?

Eftersom regeringen utfärdade ett kommittédirektiv (Dir.

HUR HAR PARTIENA RÖSTAT OM ATT DELA UPP VAPENLAGSTIFTNINGEN?

Parti	2020/21:JuU5	2021/22:JuU28
Socialdemokraterna	NEJ	NEJ
Miljöpartiet	NEJ	NEJ
Vänsterpartiet	JA	NEJ
Centerpartiet	JA	NEJ
Liberalerna	JA	JA
Kristdemokraterna	JA	JA
Moderaterna	JA	JA
Sverigedemokraterna	JA	JA

2022:40) och har utsett en utredare som skall ta ställning till om nuvarande regelverk behöver ändras för att inte vara onödigt betungande för legala vapeninnehavare, vore det nära till hands att tro att även de tidsbegränsade vapenlicenserna innefattas av utredningen.

Så är dock inte fallet. Som nämnt tidigare vägrar regeringen att agera i frågan och en ny regering behöver komma på plats för att det ska bli någon ändring.

Särskilt farliga vapen samt uppdelning av vapenlagen

Riksdagen har parallellt med frågan om tidsbegränsade licenser även röstat för att alla vapen från kaliber 9 mm och uppåt ska anses som ”särskilt farliga”. Detta utgör ett försök till att kunna skärpa straffen för illegalt innehav. Beslutet fattades med acklamation, det vill säga att de olika riksdagsledamöternas röster inte räknades.

Farhågan om att klassificeringen som ”särskilt farliga vapen” skulle sätta käppar i hjulet även för legala vapenin-

nehavare viftades bort, men i sista stund röstade även riksdagen för att dela upp vapenlagstiftningen i en administrativ del och en del som styr brottsligt innehav.

Att det skulle vara en välkommen uppdelning kan alla licensinnehavare som missat ett datum för förnyelse intyga om. De blir genast misstänkta för vapenbrott från en dag till en annan och fällande domar är dessvärre inte ovanligt.

I debatten om tidsbegränsade vapenlicenser strösslar Justitie- och Inrikesminister Morgan Johansson gärna med uttrycken ”särskilt farliga vapen” och ”terroristvapen” med hänvisning till helt vanliga sportskyttepistoler. En uppdelning är ur det perspektivet synnerligen önskvärd.

Vad händer nu?

I samma kommittédirektiv som regeringen utfärdade om vapendirektivet, ligger frågan om uppdelning av vapenlagen. Utredaren skall, på regeringens begäran, ta ställning till om regelverket behöver förenklas eller ändras för att inte vara onödigt betungande för legala vapeninnehavare och lämna nödvändiga författningsförslag.

Denna del av uppdraget skall redovisas senast den 10 november 2023. Notera att direktivet använder ”om” och inte ”hur”. Ännu en gång tycks principen ”som man frågar får man svar” att gälla.

Polismyndighetens hante- ring av vapenlicenser och tillstånd för skjutbanor

Polismyndigheten har i dag befogenhet att hantera licens-

HUR HAR PARTIENA RÖSTAT I FRÅGAN OM ATT AVSKAFFA TIDSBEGRÄNSNINGEN PÅ VISSA LICENSER?

Parti	2018/19:JuU29	2019/20:JuU33	2021/22:JuU28	Utskottsinitiativ
Socialdemokraterna	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Miljöpartiet	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Vänsterpartiet	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Centerpartiet	JA	JA	JA	NEJ
Liberalerna	JA	NEJ	NEJ	NEJ
Kristdemokraterna	JA	JA	JA	JA
Moderaterna	JA	JA	JA	JA
Sverigedemokraterna	JA	JA	JA	JA

Enkät till politikerna

För att ge ordet till politikerna, ställdes två frågor till riksdagspartiernas rättspolitiska talesperson:

1. Om ditt parti fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?
2. Hur ser ditt partis vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

ansökningar och tillstånd för skjutbanor. Uppgifter som ligger långt ifrån myndighetens kärnuppdrag. Riksdagen har i flera omgångar beslutat att ansvaret skall flyttas från Polisen.

Riksdagen har även redan 2015 beslutat om att en speciell viltmyndighet skall inrättas. Även i denna fråga drar regeringen benen efter sig och hänvisar till att det är resurskrävande att bilda nya myndigheter och det måste finnas ett tydligt mervärde. Samma regering har dock inrättat nio andra nya myndigheter sedan 2015.

Regeringen anser att frågan om en ny viltmyndighet ska avvakta dels den pågående översynen av Viltvårdsfondens användning, dels Naturvårdsverkets genomförande och utvärdering av en strategi för svensk viltförvaltning.

Naturvårdsverket fick i januari 2021 ansvaret att främja landets viltvård och att hantera prövningen av bidrag ur viltvårdsfonden. Det har ansetts av vissa som ett sätt att slippa undan inrättandet av viltmyndigheten.

Hur röstade partierna i frågan om att flytta ansvaret från Polismyndigheten?

Beslutet att flytta licenshanteringen till en ny myndighet fattades med acklamation såväl i juni 2020 som i juni 2021.

Notera att Liberalerna reser-

verade sig tillsammans med S, V och MP år 2020, men i juni 2021 och maj 2022 är det endast de rödgröna partierna som invänder med hänvisning till att de anser att införandet av en ny viltmyndighet är komplex.

Beslutet att flytta tillsynsansvaret över skjutbanor fattades även det med acklamation, men S, V och MP reserverade sig med yttrandet att de bedömer att den nuvarande ordningen för tillsyn av skjutbanor är väl avvägd.

Vad händer nu?

Dåvarande inrikesminister Mikael Damberg (S) var tydlig i riksdagsdebatten i oktober 2020 med att regeringen anser att uppdraget att besiktiga skjutbanor skall ligga kvar hos Polisen. Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S) svarar dock på en skriftlig fråga i januari 2022 att ansvarsfrågan utreds i Regeringskansliet.

Regeringen har dock inga planer på att inrätta viltmyndigheten och anser heller inte att ansvaret för licenshantering skall flyttas från Polisen så för att lösa även denna fråga, behöver en ny regering komma på plats för att det ska bli någon ändring.

EU:s blyförbud

Eftersom blyförgiftning kan uppstå om änder får i sig blyhagel tillsammans med små-

Socialdemokraterna

Morgan Johansson, Justitie- och inrikesminister Socialdemokraterna, via pressekreterare Johannes Svensson, väljer att inte svara på frågorna utan gör istället ett uttalande.

Den socialdemokratiska regeringen har nyligen tillsatt en utredning som har i uppdrag att föreslå hur EU:s vapendirektiv ska genomföras på en miniminivå. Utredningen ska också se över vapenlagstiftningen i stort i syfte att skapa ett regelverk som inte i onödan försvårar för legala vapeninnehavare som jägare och sportskyttar och som blir mer överskådligt och lättillgängligt. En implementering av vapendirektivet i svensk rätt är viktig – huvudsyftet med direktivet är att motverka att skjutvapen missbrukas för brottslig verksamhet. Sverige riskerar dryga böter för att inte redan ha implementerat direktivet.

gruset de behöver för att bryta ned födan hade 24 länder i EU redan ett förbud mot användning av blyhagel över våtmark.

EU-kommissionen ansåg dock att det inte var tillräckligt och lade förslag om förbud mot blyhagel med en kraftigt utökad definition av våtmark och förbud mot att ens inneha blyhagel inom en buffertzon på 100 meter från en sådan.

Enligt EU:s definition (Ramsardefinitionen) blir det mesta som är vått att anses som våtmark. Det gäller alltså alla söta och salta vatten (åar, bäckar, sjöar, hav), tillfälliga åar, sjöar och bäckar, mossar, sumpmarker, kärr, myrar, diken, torvbildande marker, alpina fuktängar, temporära vatten från snösmältning samt anlagda vatten.

Texten fick även stark kritik då den frångår rättsprincipen om oskuldspresumtion som innebär att man anses oskyldig tills man bevisats skyldig. Bevisbördan ligger nämligen på den som har med sig ammunition att kunna visa att ammunitionen inte skulle användas i området.

Eftersom det är en EU-förordning behövs det ingen implementering i svensk lag, utan den gäller så fort övergångsperioden har gått ut. Då beslutet blev officiellt 15 februari 2021 kommer det att gälla den 15 februari 2023.

EU nöjer sig dock inte enbart med detta. Just nu förbereds ett

totalförbud mot bly i all ammunition och i fiskesänken.

Det är ett väldigt långtgående förslag som drabbar såväl jakt och sportskytte som fiske. Att blyhagel redan har förbjudits hindrar inte EU från att igen blanda in samma argument för att lägga ett totalförbud mot bly i all ammunition. Att bly i fast form är farligt vid förtäring är ett faktum, men korrekt putsning av sårkanaler på nedlagt vilt gör dock att risken för jägare minimeras.

Bedömningen av hälsoriskerna för människor vid konsumtion av kött från vilt skjutet med blyammunition baserades på uppgifter som granskats av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa). Dessa uppgifter gjordes dock inte tillgängliga för de som begärde ut dem under den 6 månader långa konsultationen, vilket gör att ECHA nu öppnar en ny omgång av konsultation specifikt vad gäller konsumtion av viltkött.

I förslaget som det ser ut just nu förbjuds tillhandahållande och användning av blyhagelammunition för all typ av jakt i all typ av mark inom 18 månader från det att förslaget vunnit laga kraft. Användning av blykulor i all annan ammunition förbjuds för jakt inom fem år från det att förslaget vunnit laga kraft. SEAC anser att varje patron som innehåller bly skall märkas individuellt med "inne-

1. Om Miljöpartiet fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

Sverige har ett enormt problem med skjutvapenvåld och S behöver göra mer för att minska tillgången till vapen i kriminella kretsar. Miljöpartiet kommer att fokusera på att förhindra lagstiftning som försvårar för illegal vapenhantering. Vi vill att:

1. Regeringen så snart som möjligt tillsätter en utredning med syfte att kriminalisera innehav av och tillverkning av 3-D vapen. Utredningen bör också ha mandat att föreslå kriminalisering av tex. ritningar av samma 3-D vapen.

2. Luckorna i den svenska lagstiftningen täpps igen för att komma åt problemen med att vapen från andra EU-länder byggs om till skarpa skjutvapen i Sverige.

3. EU:s vapendirektiv skärps för att komma åt spridningen

av vapentyper som enkelt kan byggas om till skarpa skjutvapen.

Vi vill även att EU inför ett program för att köpa upp och förstöra de stora mängder gamla vapen som finns i bland annat Balkan.

2. Hur ser Miljöpartiets vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Miljöpartiet är det enda partiet som värnar biologisk mångfald och som vill skydda livsmiljöer för vår en gång så rika fauna, bland annat genom att förhindra exploatering av naturskogar. Detta rör så klart alla människor, men torde vara av speciellt intresse för jägare och andra som rör sig i och känner för naturen. Även i kampen mot de klimatförändringar som bland annat riskerar att leda till omfattande skogsbränder, vilket inte minst drabbar jägare, står Miljöpartiet relativt ensamma.

Vad gäller mer vapenspecifika löften så kommer Miljöpartiet att arbeta hårt för att minska tillgången till och försvåra hanteringen av illegala vapen, något jag utgår ifrån ligger i alla legala vapenägares intresse.

håller bly – får ej användas för jakt”.

Vad gäller skjutbanor har det ett flertal gånger konstaterats att bly i fast form inte lakar ur nämnvärt förutom i väldigt sur miljö.

EU vill ändå att sportskyttet skall begränsas till skjutbanor med av EU godkänt kulfång. Det handlar om att det måste finnas en vattenogenomtränglig barriär mellan basen av sandvallen och den underliggande jorden (betong nämns som exempel), ett överhängande tak/permanent skydd samt att dräneringsvattnen (inklusive ytvatten) från vallen måste inneslutas, övervakas och behandlas.

I dagsläget är det troligen väldigt få skjutbanor som uppfyller alla kraven ovan. Eftersom kostnaderna för att anpassa alla skjutvallar till dessa normer högst troligen kommer att landa på skytteklubbarna, kommer detta att accelerera skjutbanedöden runt om i Europa, speciellt i Sverige.

Här är det viktigt att våra politiker förstår att detta kommer beröra såväl jägare som målskyttar och att landets totalförsvarsförmåga kommer att bli kraftigt lidande om ytterligare skjutbanor försvinner.

Så här röstade partierna om blyhagelförbudet

I EU Parlamentets miljöutskott röstade Jytte Guteland (S), Pär

Holmgren (Mp) och Malin Björk (V) för kommissionens nya restriktioner samt rättsprinciper. Fredrick Federley (C) och Jessica Polfjärd (M) röstade emot.

I diskussionerna i Bryssel verkade dåvarande miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP) för ett blyförbud, det var dock en linje som inte var förankrad i riksdagen utan hade sitt ursprung i en motion från Miljöpartiet som riksdagen röstade ned redan 2014.

Inför omröstningen i Europeiska rådet tvingades regeringen av riksdagens EU-nämnd att byta linje och rösta nej i ministerrådet i Bryssel. Det räckte dock inte för att förhindra EU:s blyhagelförbud.

Det har ännu inte skett någon omröstning vad gäller EU:s totala blyförbud då det fortfarande förbereds.

Vad händer nu?

ECHA:s förslag om totalt blyförbud har passerat Riskbedömningskommittén (RAC) och Kommittén för samhällsekonomisk analys (SEAC) som har gjort ett utkast till yttrande. Detta är nu öppet för konsultation på ECHA:s hemsida och alla kan ge sina kommentarer fram till 29 augusti 2022.

Den delen som gäller hur farligt bly är i viltkött har

Linda Snecker, riksdagsledamot och rättspolitisk talesperson Vänsterpartiet

1. Om Vänsterpartiet fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

Vi vill göra en tydligare uppdelning mellan legala och illegala vapen i vapenlagstiftningen.

Gängkriminellas illegala vapenhantering bör särskiljas i lagstiftningen från sport- och jaktskyttars lagliga vapeninnehav och användning av vapen. Det är högst rimligt att legala vapen som används för jakt och skytte får en egen, rent administrativ del i vapenlagen, medan illegala vapen hanteras i särskild ordning. Eventuella administrativa fel och förseelser som begås av en person som har eller har haft licens till det vapen som förseelsen avser bör inte jämföras med innehav av vapen i ett kriminellt sammanhang.

Vi vill underlätta det administrativa förfarandet för legala vapenägare och korta handläggningstiderna för ansökan om vapentillstånd/licens hos polisen.

2. Hur ser Vänsterpartiets vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Vänsterpartiet vill med all kraft bekämpa den illegala hanteringen av vapen och den grova brottslighet där dessa vapen används. Men vi vill inte i onödan försvåra användningen av legala vapen för jägare och sportskyttar. Därför kommer vi fortsätta att arbeta för att EU:s vapendirektiv ska implementeras på en miniminivå.

öppnats för konsultation igen fram till den 6 oktober 2022.

Efter att SEAC antagit sitt yttrande i december 2022 kommer yttrandena från RAC och SEAC att kombineras och

skickas till EU-kommissionen. Kommissionen kommer att fatta beslut om huruvida den föreslagna begränsningen skall inkluderas i bilaga XVII till Reachförordningen efter dis-

Centerpartiet

Johan Hedin, riksdagsledamot och rättspolitisk talesperson, Centerpartiet

1. Om Centerpartiet fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

Nummer ett är att få till den nya jakt- och vapenmyndigheten som det finns en bred majoritet för att införa.

Som nummer två behöver vi ta tag i översynen över hela vapenlagstiftningen i ett sammanhållet grepp, syftande till att genomföra de önskemål som riksdagen fastställt. För att det ska kunna ske krävs en riktig beredning med en parlamentarisk referensgrupp (där hela riksdagen är representerad), och inte bara en departementsintern utredning. Detta finns en majoritet för i riksdagen och det är bara för regeringen/kommande regering att köra igång.

Jag tror också att den sammanhållna beredningen ska ha som uppdrag att skilja ut administrativa regler för lagliga vapenägare från de vapenbrott som bör ligga i brottsbalken.

2. Hur ser Centerpartiets vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Att göra allt vi kan för att lösa upp de låsningar som finns när det gäller vapenfrågorna, för att vi ska kunna komma framåt och upprätta ett rättssäkert regelverk som också håller över tid.

➔ kussioner med medlemsstaterna i Reachkommittén.

Avslutande ord

Valet 2022 är ett viktigt val för legala vapenägare. Måhända att alla inte tycker att just vapenfrågorna är de som avgör var deras röst kommer att ligga. Men ingen bör ignorera var de olika partierna står i vapenfrågorna. Förhoppningsvis har denna genomgång hjälpt till att visa hur de olika partierna agerat och hur de tänker i olika frågor.

Jag avslutar med en personlig sammanfattning av de olika partiernas agerande under den senaste mandatperioden.

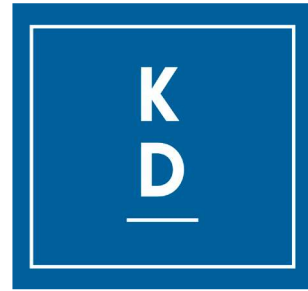
Först ut **Socialdemokraterna**, vars politik när det kommer till vapenfrågor är ett haveri utan dess like. I fråga efter fråga vägrar regeringen att agera på

riksdagens tillkännagivanden. Över 35 beslut ligger nu och väntar på att regeringen skall genomföra dem.

Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson attackerar dessutom legala vapenägare i debatten genom flera försök att likställa dem med terrorister och brottslingar. Detta parti har tydligt visat att det inte längre är på de legala vapenägarnas sida.

Miljöpartiet har sällan varit aktiva i debatten och lägger inga motioner i vapenfrågor. Svaren från rättspolitiska talespersonen Martin Marmgren visar med tydlig önskvärdhet att partiet inte riktigt har de legala vapenägarna i fokus när vapenfrågor diskuteras.

Vänsterpartiet har överraskat i ett flertal frågor som implementeringen av vapendirektivet och viljan att dela upp vapen-

Andreas Carlson, riksdagsledamot och rättspolitisk talesperson Kristdemokraterna, via politisk sakkunnig Anders Drottja

1. Om Kristdemokraterna fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

Hanteringen av vapenlicenser bör flytta från polisen till en ny myndighet för jakt och viltvård (Lämpligtvis samma myndighet som vi vill ska hantera jakt- och viltvårdsfrågor istället för Naturvårdsverket). Det är en myndighetsutövning som ej behöver skötas av poliser, polisen har andra saker att prioritera

De tidsbegränsade vapenlicenserna bör tas bort. Systemet fyller ingen funktion då automatiska slagningar görs mot straff- och brottsregistret dagligen

Begränsningen av antal vapen per person bör ses över. En jägare med sju vapen är lika ofarlig som en med fem och det förekommer inte heller något nämnvärt läckage av lagliga vapen till brottslig verksamhet.

2. Hur ser Kristdemokraternas vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Vi ser att jakt- och sportskyttet är bra fritidsintressen. Jakten fyller också en mycket viktig uppgift för att hålla de svenska viltstammarna på en sund nivå, liksom uppdraget kring trafikskadat vilt. Då vi inte ser något missbruk av legala vapen, eller att dessa kommer ut på den kriminella marknaden, anser vi att reglerna hellre bör liberaliseras än skärpas ytterligare. Det finns även ett antal tillkännagivanden från riksdagen som vi vill effektuera.

lagstiftningen som rättspolitiska talespersonen Linda Snecker motionerat om. I andra frågor ställer sig partiet dock oftast på regeringspartiets sida.

Hos **Centerpartiet** är Johan Hedin i egenskap av rättspolitisk talesperson aktiv i debatten. Partiet har länge stått på vapenägarnas sida såväl nere i EU som på hemmaplan.

Dessvärre räckte det inte hela vägen i frågan om tidsbegränsade vapenlicenser. En något svårsmält helomvändning som inte betyder att C ändrat åsikt i frågan, utan snarare speglar partiets ovilja att ställa sig bakom ett förslag som initierats av Sverigedemokraterna. Olyckligt.

Liberalerna är lite ojämn i sin politik om vapenfrågor och tidsbegränsade vapenlicenser har dessvärre blivit en stöttsten

där partiet inte alls står upp för liberala värderingar utan önskar bibehålla restriktionerna. De har dock svängt i frågan då de tidigare röstat för att avskaffa femårslicenserna. Johan Pehrson i sin roll som rättspolitisk talesperson syns i debatten och verkar vara den drivande kraften bakom svängningen om femårslicenser.

Kristdemokraterna har några riksdagsledamöter, Ingemar Kihlström och Kjell-Arne Ottosson, som är aktiva i frågorna, KD:s rättspolitiska talesperson Andreas Carlson syns inte i debatten om vapenfrågor. Partiet ställer sig oftast i samma ringhörna som Moderaterna i vapenfrågor.

Det parti med flest riksdagsledamöter som engagerar sig i debatten är **Moderaterna**, och bland dem utmärker sig

Johan Pehrson, tidigare rättspolitisk talesperson Liberalerna, via pressekreterare Axel Mårtensen

1. Om Liberalerna fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

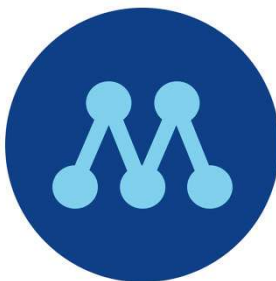
1. Røj undan vapengarderobens begränsningar. Hur det nuvarande systemet begränsar gängrelaterade skjutningar och annan kriminalitet är högst oklart. I praktiken är vapengarderoben en överbyråkratisk skrivbordsprodukt utan egentlig mening; det är ju redan idag är möjligt att få licens för fler vapen än de stipulerade sex jaktvapnen, men endast för målskjutning eller väldigt specifika ändamål. (Om en laglydig jägare kan motivera ett behov för att vapen är det djupt olyckligt att en överimplementering av EUs vapenlagstiftning sätter stopp för detta.)

2. Reformera vapenlagen. Det är inte rimligt att helt vanliga jägares och sportskyttars fullt lagliga vapenhantering hanteras i samma lag som grovt gängkriminella. Den straffrättsliga lagstiftningen mot kriminellas vapenanvändning ska läggas i en separat lag.

3. Flytta hanteringen av vapenlicenser till en sammanhållen Viltvårdsmyndighet, som får det övergripande ansvaret för allt relaterat till viltvård, istället för som idag Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Länsstyrelserna, Polisen och kommunala nämnder. Dagens mångdelade ansvar med otaliga inblandade myndigheter har med all önskvärd tydlighet visat sig vara mycket dysfunktionellt, med oklara ansvarsområden och tungrodd byråkrati. Vidare lovar Liberalerna att trycka på för att den första GDn för den nystartade Viltvårdsmyndigheten ska vara en person med erfarenhet av just viltvård.

2. Hur ser Liberalernas vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Sätta tvärstopp för all möjlighet till myndighetsaktivism och all överimplementering av EUs vapendirektiv som riskerar att drabba laglydiga och ordningsamma jägare, sportskyttar och samlare.

Johan Forsell, riksdagsledamot och rättspolitisk talesperson Moderaterna

1. Om Moderaterna fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

Moderaterna vill genomföra en fullständig översyn av vapenlagstiftningen och det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar. Detta är viktigt för att skapa ett regelverk som underlättar för jägare, sportskyttar och samlare.

Moderaterna vill även utöka vapengarderoben för jägare och sportskyttar. I samband med att vapenlagstiftningen ses över bör det ges möjlighet att tillåta personer och skytteföreningar att inneha fler vapen för jakt och sportskytte, i överensstämmelse med de tillkännagivanden om ett utökat antal

Tobias Andersson, riksdagsledamot och rättspolitisk talesperson Sverigedemokraterna

1. Om Sverigedemokraterna fick välja helt fritt att införa tre ändringar i vapenlagstiftningen, vilka skulle de vara och varför?

Auskaffa de så kallade femårslicenserna. De utgör en oomtvärad och onödig administrativ börda för legala vapenägare. Riksdagen har fattat beslutet tre gånger men regeringen vägrar att agera och tyvärr har Centerpartiet inte vågat agera skarpt i riksdagen. Förändring kräver därför regeringsskifte.

Flytta tillståndsprocessen bort från Polismyndighetens, stundvis aktivistiska, handläggare till en ny myndighet som hanterar frågor rörande jakt, vapen och viltvård. Detta tillsammans med maxtid för handläggning och förenklade regler vid exempelvis byte av vapen och fokus på vapnets funktion framför dess utseende skulle på allvar korta handläggningstiderna.

Särskilj regelverket gällande påföljder för vapenbrott. Att påföljder för vapenägare som av någon anledning gör smärre fel eller blir försenade med licensen och kriminella som använder vapen i sin brottsliga verksamhet regleras i samma rubricering medför att det blir svårare att få tillräckliga straff för kriminella samtidigt som annars laglydiga vapenägare drabbas orimligt hårt.

2. Hur ser Sverigedemokraterna vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Vi lovar att fortsätta företräda jägare och sportskyttar i Sveriges riksdag och förhoppningsvis i en framtida regering. Vi vägrar att låta Miljöpartiet eller EU diktera över svensk jakt-, och vapenpolitik. Vi sätter laglydiga vapenägares intressen högt upp på vår politiska dagordning och är stolta över alla de gånger vi fått gehör för vår politik i Sveriges riksdag men tyvärr krävs det ett regeringsskifte för att det ska bli verklighet och kommer därför fortsätta vårt arbete för bättre förutsättningar att utöva skytte och jakt i Sverige.

vapen i vapengarderob som riksdagen har riktat till regeringen. Nuvarande extra motivering inför det femte och sjätte vapnet i vapengarderoben är krånglig och svår och bör tas bort.

Moderaterna vill också minska de långa handläggningstiderna för vapenärenden och införa servicegarantier för att säkerställa en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. Det är viktigt att jägare, skyttar och vapenhandeln inte ska drabbas av ansökningar som inte handläggs snabbt och effektivt.

2. Hur ser Moderaternas vallöfte ut till legala vapenägare, samlare, sportskyttar och jägare?

Samhället ska inte i onödan lägga hinder i vägen för sköttsamma vapenägare. Jakt och målskytte är djupt förankrat i det svenska samhället och en del av folkrörelserna. Moderaterna vill därför att implementeringen av EU:s vapendirektiv ska ske på en minimnivå och inte får gå längre än vad direktivet verkligen kräver.

☞ förkämparna Sten Bergheden och Marlène Lund Kopparklint som tar flest debatter. Dessvärre hörs sällan den rättspolitiska talespersonen Johan Forssell i dessa frågor. Men det finns endast två riksdagspartier som lägger en kommittémotion, det vill säga en motion som hela partiet står bakom, om vapenfrågor. Ett av dessa partier är Moderaterna som lägger en omfattande kommittémotion om vapenfrågor varje år.

Hos **Sverigedemokraterna** har såväl tidigare rättspolitiska talesperson, Adam Marttinen,

som nuvarande, Tobias Andersson tagit debatten med Justitie- och inrikesministrar. Partiet har även genomgående motionerat och röstat för lättnader för laglydiga vapenägare. Sverigedemokraterna står för den andra kommittémotionen om vapen och partiet täcker

även det in de flesta frågorna.

Summa summarum: vill du se lättnader i vapenlagar och slippa en överimplementering av vapendirektivet bör du rösta på ett parti som står för just det, inte bara i ord men också i handling. ©

SAMMANFATTNING AV RIKSDAGENS TILKÄNNAGIVANDEN

2018/19:JuU29	2019/20:JuU33	2020/21:JuU5	2020/21:JuU11	2020/21:JuU30	2021/22:JuU28
Översyn av vapenlagstiftningen	Översyn av vapenlagstiftningen	Tydligare skillnad i lagstiftningen mellan legala och illegala vapen.		Översyn av vapenlagstiftningen	Översyn av vapenlagstiftningen
Tidsbegränsade vapenlicenser	Tidsbegränsade licenser		Under 2021 återkomma till riksdagen med ett förslag om att avskaffa tidsbegränsade licenser.		Tidsbegränsade licenser
Utökad vapengarderob				Se över begränsningen av antalet vapen som en jägare får ha, den s.k. vapengarderoben	Utökad vapengarderob
	Genomförandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk rätt		Se till att genomförandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk rätt inte går längre än vad direktivet kräver.		EU:s vapendirektiv
	Överföring av prövningen av vapenlicensfrågor till en ny tillståndsmyndighet			En ny tillståndsmyndighet för vapenlicensärenden	En ny tillståndsmyndighet för vapenlicensärenden
	Handläggningstider i ärenden om vapenlicens			Förkorta handläggningstiderna för vapenlicensärenden	Handläggning av vapenlicensärenden
	Synnerliga skäl i vapenlagen			Förtydliga begreppet "synnerliga skäl" i vapenlagen	Synnerliga skäl i vapenlagen
Avskaffa kravet på särskilt tillstånd för ljuddämpare				Avskaffa kravet på särskilda tillstånd för ljuddämpare	
Översyn av reglerna för europeiskt skjutvapenpass				Översyn av reglerna för ett europeiskt skjutvapenpass	Europeiskt skjutvapenpass
Skärpta straff för smuggling av vapen	Särskild brottsrubricering för vapen-smuggling				
	Licenshantering vid vapenbyte			Förenkla licenshantering vid vapenbyte	Förenkla licenshantering vid vapenbyte
Skärpta straff för vapenbrott					
				Förtydliga kraven för vapenlicens	Krav för vapenlicens
				Översyn av kraven för att få bedriva handel med skjutvapen	Handel med vapen
				Utvärdera tillsynsansvaret för skjutbanor	Tillsyn av skjutbanor
					Regelverket för vapensamlare